

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра міжнародних економічних відносин

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини
за освітньою програмою
«Міжнародні економічні відносини»

на тему: **«УДОСКОНАЛЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ЛОГІСТИЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ НА
ПРИКЛАДІ ТОВ «ДУНАЙСЬКА ЛОГІСТИЧНА ГРУПА»**

Виконавець:
студентка ФМЕ гр. 43М
Добре́ва Анастасія Олександрівна _____
/підпис/

Науковий керівник:
Старший викладач
Гусенко Ольга Сергіївна _____ /
Підпис

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Наразі світ стикається з безпрецедентними викликами, що ставлять під загрозу традиційні логістичні системи і вимагають негайного перегляду стратегій управління ланцюгами поставок. Глобалізація, з одного боку, збільшує взаємозалежність ринків, а з іншого — розширює ризики, пов'язані з політичною нестабільністю, природними катастрофами та, що особливо актуально останнім часом, воєнними конфліктами. Це змушує компанії, зайняті у міжнародній логістиці, адаптуватися до швидко змінних умов, щоб забезпечити стабільність та ефективність своїх операцій.

Україна, знаходячись в епіцентрі геополітичних змін через війну, стикається з особливими викликами у сфері міжнародної логістики. Так, замороження традиційних морських шляхів через Чорне море змусило українські компанії шукати альтернативні маршрути через Європу та інші регіони, що спричинило за собою зміну логістичних моделей та збільшення вартості перевезень. ТОВ "Дунайська Логістична Група", яка відіграє ключову роль у цьому процесі, вимушена постійно адаптуватись, використовуючи новітні технології та розробляючи інноваційні логістичні схеми.

Водночас, ці зміни відкривають нові можливості для розширення міжнародного співробітництва, особливо з країнами Центральної та Східної Європи, які можуть виступати як транзитні хаби для українських товарів, сприяючи тим самим розширенню ринків збуту. Оптимізація логістичних процесів і маршрутів, а також впровадження сучасних цифрових рішень дозволяють не тільки підвищити ефективність ланцюгів поставок, але й зменшити загальні операційні витрати.

Така актуальність теми обумовлена не тільки поточними геополітичними викликами, а й довгостроковими тенденціями розвитку світової економіки, зокрема, стрімким розвитком цифрових технологій та зміною глобальних торговельних потоків. Тому визначення напрямів удосконалення міжнародної логістичної діяльності досліджуваного підприємства є важливим внеском у стабілізацію та розвиток української економіки, забезпечуючи її інтеграцію у світовий економічний простір.

Головна мета дослідження полягає у визначенні напрямів удосконалення міжнародної логістичної діяльності ТОВ «Дунайська Логістична Група» в умовах дії воєнного стану.

Реалізація вищезазначеної мети можлива за умови виконання наступних завдань дослідження, а саме:

- визначити сутність та особливості дослідження міжнародної логістичної діяльності підприємств;
- узагальнити факторів, що впливають на міжнародну логістичну діяльність підприємств;
- систематизувати методи аналізу міжнародної логістичної діяльності підприємств;
- надати загальну організаційно-економічну характеристику ТОВ «Дунайська Логістична Група»;

- провести аналіз міжнародної логістичної діяльності ТОВ «Дунайська Логістична Група»;
- дослідити фактори, що впливають на міжнародну логістичну діяльність ТОВ «Дунайська Логістична Група»;
- розробити стратегії оптимізації логістичних маршрутів з метою підвищення ефективності міжнародної логістичної діяльності ТОВ «Дунайська Логістична Група» в умовах дії воєнного стану;
- визначити перспективи та можливості міжнародного співробітництва як засобу удосконалення логістичної діяльності ТОВ «Дунайська Логістична Група» в умовах воєнного стану.

Об'єктом дослідження є міжнародна логістична діяльність ТОВ «Дунайська Логістична Група» та напрями її удосконалення в умовах дії воєнного стану.

Предметом дослідження виступають сукупність теоретико-методологічних та організаційно-економічних рішень щодо міжнародної логістичної діяльності підприємств в умовах дії воєнного стану.

Методи дослідження. У процесі наукового дослідження використовувалися загальнонаукові та спеціальні методи наукового пізнання, зокрема:

- аналіз та синтез для оцінки поточного стану та ефективності логістичних операцій;
- індукція та дедукція для формулювання загальних висновків на основі емпіричних даних;
- абстрактно-логічний метод для теоретичного обґрунтування досліджуваних явищ;
- класифікація та узагальнення для систематизації факторів і методів аналізу;
- економічний аналіз для оцінювання фінансових показників діяльності компанії;
- графічні та табличні методи для візуалізації результатів дослідження.

Інформаційна база дослідження охоплює наукові праці українських та зарубіжних вчених, особливо треба виокремити праці вчених-економістів Негоди А., Русака Д, Балака, І., Хмелевського О.В., Павлової, Г., Бабій, І., Корнієцького О., Родимченко А. О., Петровича, Й. М., Дянкова С., Блінова О., нормативно-правові акти України, матеріали наукових конференцій, звіти та аналітичні матеріали ТОВ «Дунайська Логістична Група», а також інформацію з відкритих джерел та електронних ресурсів.

Публікації та апробація результатів дослідження. За результатами виконання кваліфікаційної роботи опубліковані наступні статті:

1. Добре́ва А.О., Гусенко О.С. Сутність та особливості дослідження міжнародної логістики. Збірник наукових праць кафедри міжнародних економічних відносин ОНЕУ «Світова економіка та міжнародні економічні відносини». Випуск 5. 2024 (у друці).
2. Добре́ва А.О., Гусенко О.С. Вплив геополітичних факторів на міжнародні логістичні шляхи: аналіз та стратегії мінімізації ризиків. Минуле, сучасне, майбутнє: матеріали наукової студентської конференції ОНЕУ (м. Одеса, 17 квітня 2024 р.) (у друці)

Структура роботи: кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел (60 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 83 сторінки. Робота містить 16 таблиць та 11 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ»** розглядаються сутність і особливості міжнародної логістичної діяльності підприємств, узагальнено чинники, що впливають на діяльність таких підприємств, визначаються методи аналізу міжнародної логістичної діяльності.

У другому розділі **«АНАЛІЗ МІЖНАРОДНОЇ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ДУНАЙСЬКА ЛОГІСТИЧНА ГРУПА»** надається загальна організаційно-економічна характеристика досліджуваного підприємства. Аналізується міжнародна логістична діяльність ТОВ «Дунайська Логістична Група». Аналізуються фактори, що впливають на міжнародну логістичну діяльність ТОВ «Дунайська Логістична Група».

У третьому розділі **«ОСНОВНІ НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ДУНАЙСЬКА ЛОГІСТИЧНА ГРУПА» В УМОВАХ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ»** здійснюється розробка стратегій оптимізації логістичних маршрутів з метою підвищення ефективності міжнародної логістичної діяльності ТОВ «Дунайська Логістична Група» в умовах дії воєнного стану. Особливий наголос робиться на визначенні перспектив та можливостей міжнародного співробітництва як засобу удосконалення логістичної діяльності ТОВ «Дунайська Логістична Група» в умовах воєнного стану.

ВИСНОВКИ

За результатами виконання кваліфікаційної роботи бакалавра були висвітлені теоретичні засади міжнародної логістики, а також систематизований аналітичний інструментарій для оцінки та оптимізації логістичних процесів на глобальному рівні. Детальне розглядання кожного з аспектів виявило потенційні можливості та виклики, з якими стикаються підприємства в процесі міжнародних логістичних операцій.

Основну увагу було приділено аналізу впливу глобального економічного середовища, політичної стабільності, митних регуляцій, торговельних угод, технологічного прогресу та екологічних вимог на міжнародну логістичну діяльність. Кожен з цих факторів може мати значний вплив на логістичні стратегії та операції, вимагаючи від підприємств гнучкості та здатності швидко адаптуватися до змін у глобальному середовищі.

Був здійснений детальний огляд якісних та кількісних методів аналізу, таких як SWOT-аналіз, аналіз ланцюга вартості, бенчмаркінг, фінансовий аналіз, аналіз

ризиків, моделювання ланцюгів поставок та інші, демонструє різноманітні підходи до оцінки логістичних процесів. Ці методи дозволяють не тільки глибше зрозуміти існуючий стан міжнародної логістичної системи, але й визначити напрямки для її покращення, оптимізації витрат та підвищення ефективності.

Спираючись на теоретичні засади та методичні підходи, у роботі зроблено наголос на важливості стратегічного планування та управління логістикою, що включає вибір оптимальних логістичних маршрутів, управління запасами, вибір надійних постачальників та партнерів у ланцюгу поставок, а також використання новітніх технологій для забезпечення прозорості та ефективності логістичних процесів.

Необхідно підкреслити, що для досягнення успіху в міжнародній логістиці, підприємствам необхідно не тільки глибоко розуміти теоретичні засади та методологічні підходи, але й мати здатність інтегрувати ці знання в практичну діяльність. Це вимагає постійного аналізу зовнішнього середовища, адаптації до змін, інноваційного підходу до вирішення проблем та побудови стійких, ефективних логістичних ланцюгів, здатних витримати виклики глобалізованого світу.

Ретельний аналіз діяльності ТОВ "Дунайська Логістична Група" виявляє її ключове положення на ринку міжнародної логістики в Україні, де вона забезпечує широкий спектр послуг, що сприяють оптимізації ланцюгів поставок. Аналіз фінансових показників ТОВ "Дунайська Логістична Група" (DLG) дозволяє оцінити ефективність управління компанією та її фінансову стабільність. Рентабельність активів (ROA) у 5% свідчить про те, що DLG генерує 5 євро чистого прибутку з кожних 100 євро вартості своїх активів, що є індикатором здорового рівня рентабельності для середнього бізнесу. Рентабельність власного капіталу (ROE) в 12,5% означає, що кожні 100 євро власного капіталу виробляють 12,5 євро чистого прибутку, що свідчить про ефективне управління ресурсами компанії та здатність забезпечувати прибуток для власників. Загальна вартість володіння (ТСО) показує сукупність усіх витрат, пов'язаних з придбанням, використанням та обслуговуванням активів компанії, і значення в 5 млн євро відображає загальні витрати, що несе компанія, що є важливим для розуміння та оптимізації витрат. Маржа внеску, що ілюструє частку виручки, яка залишається після покриття змінних витрат, і виражена як відсоток, становить 42,86%, що показує, що майже 43% виручки компанії залишається після покриття змінних витрат і може бути реінвестовано у розвиток бізнесу або виплату дивідендів. Було проаналізовано динаміку обробки вантажів Дунайськими портами, продемонстрували значне зростання в обсязі вантажообігу, що є результатом успішної адаптації до змінених умов глобальної логістики та ефективного управління.

За даними ДП "Адміністрація морських портів України", обсяг вантажів, оброблених у дунайських портах (Рені, Ізмаїл та Усть-Дунайськ), за період січень-жовтень 2023 року збільшився у 2,2 рази до 27,6 млн. тонн у порівнянні з відповідним періодом попереднього року. Таке зростання вантажообігу з 12,6 млн тонн до 27,6 млн тонн свідчить про ефективне управління логістичними процесами в портах та їх готовність до змін у глобальній торгівлі. Порівняно з 2021 роком, коли обсяг вантажів у дунайських портах становив лише 4,4 млн тонн, відзначається

значний прогрес, що підтверджує потужний логістичний потенціал України у контексті використання її стратегічного географічного розташування.

Аналізуючи надані дані про динаміку вантажоперевезень ТОВ «Дунайська Логістична Група» за 2023 рік, можна зробити кілька важливих спостережень - загальний обсяг вантажоперевезень за рік склав 143,31 тисяч тонн, що свідчить про активну логістичну діяльність компанії впродовж року. Найвищий обсяг вантажоперевезень спостерігається у травні (15,98 тис. тонн) і липні (17 тис. тонн). Це може вказувати на сезонне збільшення попиту на певні категорії товарів, наприклад, зернові вантажі, що відповідає періоду збирання врожаю та його подальшого експорту. Найнижчий обсяг вантажоперевезень зафіксований у грудні (9,13 тис. тонн), що може бути пов'язано зі зниженням ділової активності напередодні новорічних свят, а також несприятливими погодними умовами для судноплавства. Темпи приросту вантажоперевезень коливаються впродовж року. Найбільше зростання відзначено у травні (4,82 тис. тонн) та липні (5,69 тис. тонн), що, як зазначено вище, може бути пов'язане з сезонними факторами. Водночас, значне зниження спостерігається у червні (-4,67 тис. тонн) та серпні (-5,32 тис. тонн), що може свідчити про волатильність ринку та зміну попиту на логістичні послуги.

Аналіз географічної структури прийнятих/відправлених вантажів ТОВ "Дунайська Логістична Група" за 2023 рік показує, що Польща, Румунія, Німеччина, Нідерланди і Болгарія відіграють ключову роль у її логістичних операціях. Ці країни є важливими партнерами як у сфері імпорту, так і експорту, забезпечуючи ринки для різноманітних товарів, включаючи машинобудівні комплектуючі, сільськогосподарську продукцію та хімічні речовини. Найбільш значущі обсяги вантажоперевезень спостерігаються з Польщею та Румунією, як у напрямку імпорту, так і експорту, що підкреслює їхню стратегічну важливість для компанії. Незважаючи на різні обсяги торгівлі, ці країни є ключовими пунктами у географічній структурі логістичних потоків компанії, варто враховувати це при плануванні та оптимізації логістичних процесів.

За результатами дослідження, зробленого у третьому розділі роботи, "Дунайська Логістична Група" продемонструвала свою здатність до інновацій та адаптації у складних умовах геополітичної нестабільності та воєнного стану. Впровадження альтернативних логістичних маршрутів дозволило компанії знизити залежність від традиційних шляхів, що стали ненадійними через воєнні дії, підвищивши при цьому ефективність та знижуючи час доставки вантажів на 15-20%. Це виявилось ключовим для оптимізації логістичних витрат та підтримання безпеки вантажів.

Значне зростання міжнародного співробітництва, яке включало партнерства з відомими логістичними операторами, такими як DHL, Deutsche Bahn та SNCF, забезпечило "Дунайській Логістичній Групі" доступ до передових технологій та інноваційних логістичних рішень. Ці зусилля не лише сприяли стабільності перевезень, але й відкрили українські товари для західних ринків. Загальний обсяг інвестицій у міжнародні проекти склав близько 50 мільйонів євро, що дозволило модернізувати портову інфраструктуру та підвищити рівень автоматизації процесів.

Інвестиції у технологічні ініціативи, такі як проект "SmartStorage", включали створення мережі авангардних складських комплексів з використанням роботизованих систем та IoT-технологій. Це зменшило потребу у ручній праці на 40% і забезпечило зниження витрат на утримання запасів. Впровадження інноваційних складських технологій передбачається покращити швидкість доставки на 25-30%, забезпечуючи компанії значне зростання доходів від операційних активностей на 15-20% у перші п'ять років після завершення проекту.

Такі стратегічні дії демонструють, що "Дунайська Логістична Група" активно застосовує комплексний підхід для оптимізації своїх логістичних операцій у воєнний час, що робить її модель управління логістикою не тільки адаптивною, але й передовою на міжнародному рівні.

АНОТАЦІЯ

Добрєва А.О., "Удосконалення міжнародної логістичної діяльності підприємства в умовах дії воєнного стану на прикладі ТОВ «Дунайська Логістична Група»".

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» за освітньою програмою «Міжнародні економічні відносини». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2024 р.

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з трьох розділів. Об'єктом дослідження є міжнародна логістична діяльність ТОВ «Дунайська Логістична Група» та напрями її удосконалення в умовах дії воєнного стану.

У роботі визначається сутність та особливості дослідження міжнародної логістичної діяльності підприємств. Здійснюється узагальнення факторів, що впливають на міжнародну логістичну діяльність підприємств. Систематизуються методи аналізу міжнародної логістичної діяльності підприємств.

Надається загальна організаційно-економічна характеристика ТОВ «Дунайська Логістична Група». Аналізується міжнародна логістична діяльність ТОВ «Дунайська Логістична Група». Аналізуються фактори, що впливають на міжнародну логістичну діяльність ТОВ «Дунайська Логістична Група».

Здійснюється розробка стратегій оптимізації логістичних маршрутів з метою підвищення ефективності міжнародної логістичної діяльності ТОВ «Дунайська Логістична Група» в умовах дії воєнного стану. Особливий наголос робиться на визначенні перспектив та можливостей міжнародного співробітництва як засобу удосконалення логістичної діяльності ТОВ «Дунайська Логістична Група» в умовах воєнного стану.

Ключові слова: міжнародна логістична діяльність, воєнний стан, ТОВ "Дунайська Логістична Група", логістичні стратегії, альтернативні маршрути, міжнародне співробітництво, інноваційні технології, оптимізація процесів.

ANNOTATION

Dobrieva A.O., "Improvement of International Logistic Activities of the Enterprise Under Martial Law at LLC 'Danube logistics group'".

Qualification work for obtaining a bachelor's degree in specialty 292 "International Economic Relations" under the educational program "International Economic Relations". – Odesa National University of Economics. – Odesa, 2024.

The bachelor's qualification work consists of three sections. The subject of the research is the logistic activity of LLC "Danube logistics group".

The research includes an analysis of strategies for improving logistic operations under martial law, their optimization to enhance efficiency, and the implementation of cutting-edge technologies.

The study addresses the primary challenges and adaptations of the enterprise's international logistics in the context of geopolitical changes and martial law. It particularly focuses on analyzing logistic routes, implementing innovative projects such as "SmartStorage", "GrainTech Modernization", and "OptiRoute", and their impact on the efficiency and safety of logistic processes.

The study evaluates the current state of logistic strategies, develops effective routes, and collaborates with international partners to improve interactions and optimize logistic chains. The work also discusses the reduction of logistic risks and ensuring the continuity of supplies in conditions of military conflict.

Keywords: international logistics, martial law, LLC "Danube logistics group", logistic strategies, alternative routes, international cooperation, innovative technologies, process optimization.